

Az újrahasználat ösztönzése

Kiömlik a szekrényedből a sok ruha, amelyek már nem jók rád vagy már rég kimentek a divatból? A kenyérpirítók is kilehelte már a lelkét? A könyvespolcod roskadozik a sok könyvtől, amit kiolvastál már, de soha többé nem fogsz kinyitni újra? A régi étkezésed is csak porfogó a szekrényben az új mellett? Mit csinálsz ezekkel mind? Kidobod? Egyáltalán nem! Másokat boldoggá tehetsz azzal, hogy ha eladod ezeket a dolgodat, megjavíttatod az eszközöket, elcseréled a ruháidat és kiegészítőidet, a könyveidet és a kis elektronikai eszközeidet, stb. Amit egyikünk már nem használ, attól a másik még hasznát veheti annak. Sőt a másik oldal szemszögéből nézve lehet, hogy ennek a módszernek a segítségével felfedezhetünk valami gyöngyszemet, akár ingyen is. Indíts el egy ilyen jellegű kezdeményezést az Európai Hulladékcsökkentési Hét alatt és vegyél rá másokat is, hogy csatlakozzanak!

Általános információk

hulladékcsökkentés

nehézségi szint

Hulladékáram

újrahasználat

környezeti hatás

papír

csomagolás

újrahasznosítás

költség

elektromos és elektronikai

szerves

Célok

Okos fogyasztás népszerűsítése, vagyis:

- ▶ a túlzott fogyasztás elkerülése.
- ▶ az újrahasználat ösztönzése annak segítségével, hogy elajándékozzuk a már nem használt eszközeinket.
- ▶ a termékek javítására való ösztönzés.
- ▶ a csere-bere népszerűsítése.

Mire lesz szükséged?

Ajándék doboz

- ▶ Mi is ez valójában? Ez egy nyilvános szekrény, ahol otthagyhatsz a már nem használt dolgaidat és ahonnan hazaviheted a szimpatikus darabokat.
- ▶ Hogyan kell használni? Helyezd a szekrényt egy központi, forgalmas helyre. Fontos, hogy olyan dolgok kerüljenek bele, amelyek nem koszosak és nincsenek rossz állapotban, hogy még tovább lehessen használni azokat. Bárki elvihet belőle bármit nem törődve azzal, hogy hozott-e helyette valamit vagy sem. Nincs folyamatos ellenőrzés alatt a szekrény. Ennek ellenére kell lennie egy-két embernek, akik időnként felügyelik és rendbe rakják azt. Az érdeklődők csatlakozhatnak egy már meglévő kezdeményezéshez, vagy létrehozhatnak egy új, saját szekrényt is.
- ▶ Hogyan lehet mérni az eredményességét? Az ide bekerülő termékek számából, hiszen ezeket a termékeket nem kidobták, hanem elajándékozták.

Cserebere nap

- ▶ Mi is ez valójában? Egy olyan esemény, amire elvisszük azokat a tárgyakat, amelyekre már nincs szükségünk és olyat viszünk haza helyette, ami megtetszik.
- ▶ Hogyan kell használni? A «Cserebere napot» egy központi helyen kell tartani. Fontos, hogy csak olyan termékeket hozzanak ide, ami nem piszkos vagy nincs rossz állapotban. Anélkül is elvihetsz onnan bármit, hogy hoznod kellene cserébe valamit. Csatlakozz egy meglévő kezdeményezéshez vagy szervezz «Cserebere napot» Te magad.
- ▶ Hogyan lehet értékelni? A tárgyak darabszámából, amiket elhoztak ide és elajándékoztak, így nem a kukába kerültek.

Kávézó és szerviz

- ▶ Mi is ez valójában? Egy hely ahová elviheted a már nem működő és javításra szoruló eszközeidet és a többiekkel együtt egy ital mellett megjavíthatjátok azokat.
- ▶ Hogyan kell használni? Gyűjtsd össze a szomszédaidat, kollégáidat, családtagjaidat, stb. erre az eseményre. Eszközök és berendezések rendelkezésre állnak a résztvevők számára. Önkéntes "szakértők" is jelen vannak, hogy segítségükkel a résztvevők elvégezhessék a javításokat. Csatlakozz egy meglévő kezdeményezéshez vagy szervezz egy ilyen eseményt magad.
- ▶ Hogyan értékelhető az eredményesség? Az eszközök darabszámából, amelyek javításra kerültek és így nem kellett őket eldobni.

Barter teadélután

- ▶ Mi is ez valójában? Egy baráti összejövetel otthon, mely során a résztvevőket felkérjük, hogy cseréljék el azokat az eszközeiket, amelyeket már nem használnak és nincs rájuk szükségük, mindezt egy csésze tea és némi sütemény mellett.
- ▶ Hogyan kell használni? Mindenki elhozza azokat a tárgyait, amiket már nem használ és felesleges számára, de jó állapotban vannak még és nem piszkosak. Az ott lévő tárgyak közül pedig elvihetsz, anélkül hogy hoztál volna bármit is cserébe.
- ▶ Hogyan lehet értékelni az eredményt? Az ide elhozott felesleges holmik darabszámából kiderül, hogy mennyi az a tárgy, amit nem dobtak ki feleslegesen.

Poszter (kommunikációs eszköz)

- ▶ Mi is ez valójában? A plakát, amely bemutatja a szükséges teendőket.
- ▶ Hogyan kell használni? Ezeket kell kitenni a fontosabb helyszíneken (ablakokba, irodákban, stb.).
- ▶ Hogyan lehet értékelni az eredményét? A láthatóság a mérvadó, hogy mindenki értesüljön róluk az adott területen.

Akció előkészítése: tervezés és előkészítés

Egy hónappal az Európai Hulladékcsökkentési Hét előtt

- ▶ Válassz ki egy akciót. (Ajándék doboz, Cserebere nap, Kávézó és szerviz, Barter teadélután).
- ▶ Ha a kiválasztott akció már létezik az adott területen, akkor ösztönözd a környékbelieket az azon való részvételre.
- ▶ Ha még nem létezik: gyűjts össze egy csoportot, akiket érdekel az akció és tartsd szem előtt a gyakorlati szempontokat is: a helyszínt, engedélyek, kapcsolatok, stb.
- ▶ Készíts plakátokat és szórólapokat, amelyek elmagyarázzák az előnyeit és hatásait az akciónak, informálnak a dátumról, a helyszínről és a kapcsolattartó személyről. Helyezd ki a stratégiaileg fontos helyeken és osztogasd azokat.

2 héttel az Európai Hulladékcsökkentési Hét előtt

Ajándék doboz

- ▶ Ha már van egy „Ajándék doboz” a környéken, akkor ösztönözd a környékbelieket az akcióban való részvételre. Például kérd meg barátaitad, hogy ha találnak elajándékozható tárgyat otthon, akkor azt hozzák el mindannyian egy közös alkalommal, így az összejövétel helyszínén kedves, baráti légkört teremtve az Ajándék doboznál.
- ▶ Ha nincs már meglévő „Ajándék doboz” a környéken, akkor az akció előmozdítása érdekében szerezz egy szekrényt, vagy készíthetsz is egyet a már nem használatos és egyébként értéktelen alapanyagokból. Bevonhatod a környékbelieket amennyire csak lehet, a gyerekek pl. ki is díszíthetik azt. Készíthetsz egy táblát is ide, ahol bemutathatod magát a kezdeményezést, az elvet és kirakhatsz egy táblázatot is (tollat mellékelj), ahová felírhatják, hogy mit helyeztek el a dobozban.
- ▶ Állítsd fel az „Ajándék dobozt” és rakj ki plakátokat a környékén, hogy tájékoztasd az arra járókat. Készíts fotókat.
- ▶ Küldj e-maileket, kommunikálj a közösségi felületeken vagy magyarázd el szóban a kezdeményezést. Magyarázd el a célt és jelentsd be a megnyitó dátumát, valamint kérd meg a környékbelieket, hogy készítsék össze az ilyen jellegű tárgyaikat, amelyeket elajándékoznának a doboz segítségével.

Cserebere nap

- ▶ Ha már van egy meghirdetett „Cserebere nap” a környéken, akkor ösztönözd az ott lakókat, hogy vegyenek részt az akcióban. Például kérd meg a barátaitad, hogy ha találnak elajándékozható tárgyat, akkor azt hozzák el, úgy hogy a találkozójuk helyszínének a „Cserebere nap” helyszínét jelölik meg.
- ▶ Ha magad szervezed a „Cserebere napot”, akkor válassz olyan helyet, ahol a kisebb tárgyak és a szükséges berendezések (pl. asztalok, székek, felszerelések, stb.) elférnek majd.
- ▶ Gyűjts össze egy adag olyan tárgyat, amelyeket elsőként kihelyezhetsz a helyszínen.
- ▶ Küldj e-maileket, kommunikálj a közösségi felületeken vagy magyarázd el szóban a kezdeményezést. Magyarázd el a célt és jelentsd be a megnyitó dátumát, valamint kérd meg a környékbelieket, hogy készítsék össze elcserélendő tárgyaikat, amelyeket felajánlanának a „Cserebere napon”.

Kávézó és szerviz

- ▶ Ha már van egy „Kávézó és szerviz” a környéken, akkor ösztönözd a környékbelleket, hogy részt vegyenek az akcióban. Például kérd meg barátaidat, hogy ha találnak otthon egy tárgyat, ami javításra szorul, akkor hozzák el oda és találkozzanak a kávézóban ismerőseikkel.
- ▶ Ha Te magad szervezed, akkor keress egy alkalmas helyszínt, látogasd meg és dönts a praktikus részletekről (asztalok, székek, egyéb tárgyak, stb.). Már az elején szervezz oda szakértő önkénteseket saját barkácsszerszámaikkal együtt. Adj meg külön munkaállomásokat a helyszínen, ahol más-más típusú eszközöket lehet javítani (pl. elektromos eszközök, bútorok, ruhák, stb.)
- ▶ Készíts regisztrációs űrlapokat, hogy követni lehessen a kávézóban megjavított tárgyakat és helyezd ki minden asztalra a helyszínen.
- ▶ Küldj e-maileket, kommunikálj a közösségi felületeken vagy magyarázd el szóban a kezdeményezést. Magyarázd el a célt és jelentsd be a megnyitó dátumát, valamint kérd meg a környékbelleket, hogy készítsék össze az olyan tárgyaikat, amelyeket megjavítanának a szervizben.

Barter teadélután

- ▶ Keress egy alkalmas helyszínt és nézd meg, hogy van-e elég hely ahhoz, hogy asztalokat helyezz el és kényelmesen le lehessen ülni.
- ▶ Már az elején szervezz oda elcserélhető tárgyakat.
- ▶ Határozd meg a szabályokat: milyen típusú tárgyakat fogtok cserélni (ruhák, játékok, könyvek, stb.), a rendezvény időtartamát, stb.
- ▶ Küldj e-maileket, kommunikálj a közösségi felületeken, vagy magyarázd el szóban a kezdeményezést. Magyarázd el a célt és jelentsd be a megnyitó dátumát, valamint kérd meg a környékbelleket, hogy készítsék össze az olyan tárgyaikat, amelyeket elcserélnének a teadélutánon.
- ▶ Készíts szórólapokat, amelyeket osztogathatsz és adj hírt benne más ilyen jellegű kezdeményezésekről is (más csereprogram a környéken, weboldalak ahol cserélni lehet, stb.)

Az akció végrehajtása

Az Európai Hulladékcsoökkentési Hét alatt

Ajándék doboz

- ▶ Kezdd el az akciót és bátorítsd a környékbelleket az Ajándék doboz használatára, ösztönözve őket akár egy nyilvános megnyitó eseménnyel, ahová meghívhatja a környékbelleket és a sajtó képviselőit is. Gondolj az esemény ünnepi mivoltára és készíts fényképeket is.
- ▶ Invitáld a környékbelleket, hogy hozzanak tárgyakat ide, és ha megtetszik számukra valami, akkor azt nyugodtan vigyék is el.
- ▶ Kérd meg a résztvevőket, hogy a hozott tárgyakat jegyezzék le a szekrényben található füzetbe.

Cserebere nap

- ▶ Készítsd elő a helyiséget és a berendezéseket (asztalok, felszerelések, stb.), valamint gondolj a helyiség feldíszítésére is.
- ▶ Üdvözöld az érkező önkénteseket, vendégeket és köszönd meg a hozott tárgyakat.
- ▶ Kérd meg a résztvevőket, hogy helyezték el a hozott tárgyakat.
- ▶ Jegyezd fel a kapott tárgyakat.

Kávézó és szerviz

- ▶ Készítsd elő a helyiséget és a berendezéseket (asztalok, felszerelések, stb.), valamint gondolj a szoba díszítésére is.
- ▶ Üdvözöld az érkező önkénteseket, vendégeket és mutasd meg a számukra kijelölt asztalokat.

- ▶ Emlékeztess a résztvevőket, hogy minden tárgyat regisztrálni kell, amelyet elhoztak és hívd fel a figyelmet a regisztrációs űrlapokra, amelyek az asztalokon vannak.
- ▶ Készíts fotókat.

Barter teadélután

- ▶ Készítsd elő a szobát és a berendezéseket (asztalok, stb.) Gondolj a szoba feldíszítésére is.
- ▶ Üdvözlőld az érkező önkénteseket.
- ▶ Kérd meg a vendégeket, hogy helyezték el a hozott tárgyaikat, amelyeket el szeretnének cserélni.
- ▶ Ossz szét szórólapot a barter teadélutánról szóló hasznos információkkal és a szabályokkal.
- ▶ Jegyezd fel az elcserélni kívánt tárgyakat.

Eredmények mérése

Ajándék doboz

- ▶ Számold meg a szekrényben elhelyezett tárgyakat, vagy a kihelyezett füzet alapján összesítsd az adatokat. Minden egyes tárgy, ami a szekrényben volt, az eggyel kevesebb kukába dobott tárgyat jelent.
- ▶ Az EWWR hét után értékeld az „Ajándék doboz” sikerét. Ha a kezdeményezés sikere megfelelt az elvárásoknak, akkor gyűjts egy olyan csoportot a helyiekből, akik szívesen üzemeltetnék továbbra is ezt a helyet.

Cserebere nap

- ▶ Számold meg az elhozott tárgyakat, vagy összesítsd a lejegyzett adatokat.
- ▶ Minden egyes tárgy, amit elhoztak az eseményre, az eggyel kevesebb kukába dobott tárgyat jelent.

Kávézó és szerviz

- ▶ Az asztaloknál lévő regisztrációs űrlapok összesítésével számold ki, hogy mennyi javításra szánt tárgyat hoztak el a vendégek.
- ▶ Egy elhozott tárgy, az eggyel kevesebb kukába dobott tárgyat jelent.

Barter teadélután

- ▶ Összesítsük az elhozott tárgyak listája alapján az elcserélt tárgyak mennyiségét.
- ▶ Az elcserélt tárgyak mennyisége = az így nem szemétbe kerülő tárgyak mennyiségével az akció eredményeképp.

Használd az Európai Hulladékcsökkentési Hét hivatalos oldalán található táblázatot (<http://www.ewwr.eu/fr/support/thematic-days-2013-reuse>), hogy kiszámold az akció segítségével újra használatba kerülő tárgyak mennyiségét.

További információk

- ▶ Tippek és trükkök az akció lebonyolításához
 - Ajándék doboz: http://www.ewwr.eu/docs/ewwr/reuse_givebox.pdf et <http://vimeo.com/75482594>
 - Kávézó és szerviz: <http://www.repaircafe.be/fr/demarrer-un-repair-cafe/>
- ▶ Akciópéldák újrahaználathoz (még több példa a www.ewwr.eu oldalon)
 - Ajándékozás:
 - Ajándék doboz (Németország): <https://www.youtube.com/watch?v=zk99F6pNHoY>
 - Cserebere nap (Belgium): <http://vimeo.com/20734125>

o Csere:

- Barter Party (Belgium): <http://vimeo.com/20734040>
- Cserebere nap (Nagy-Britannia):
<http://www.recycleforgreatermanchester.com/clientfiles/File/Run%20a%20Swap%20Shop%20event%20in%20Greater%20Manchester%20version%205%20Final%20web%20version.pdf>

► Korábbi akciók képei:

Bal oldal: Ajándék doboz – 2012 – Belgium, jobb oldal: Cserebere nap gyerekeknek – 2012 - Németország

► Európai Hulladékcsökkentési Hét: www.ewwr.eu contact@ewwr.eu